

Fra mit podeværksted

Tekst og foto: Finn Larsen

Jeg har fulgt et par af mine podeprocesser med min mobiltelefon. Når der podes, skal alle delprocesser foregå rimeligt hurtigt, og det har derfor ikke været muligt at lave særlige fotografiske opstillinger, hvilket kan fremgå af billedmaterialet.

Der er mange meninger om podede planter, men jeg har i mange år både dyrket de podede og dem på egen rod. Jeg synes, at podning er et godt værktøj, som med god fornuft kan anvendes i samlingerne. Nogle gange poder jeg bare for sjov, men oftest er det begrundet i, at en plante skal formeres, eller at en plante skal have nogle andre rødder, som passer bedre til en overvintring i DK - enten i det varme eller det kolde drivhus. Podning kan også være det værktøj, som kan anvendes i en hurtig redningsaktion, for at sikre en sjælden plantes overlevelse. Der er delte meninger vedrørende podning,

Planpodet *Notocactus buiningii*.

men denne artikel har ikke til hensigt at veje for og imod, men er snarere en teknisk vejledning. Der er i tidens løb skrevet en del om planpodning, som er den enkleste form for podning, som vi oftest møder i gartnerierne eller den vi lettest udfører selv.

Men det kan ofte være vanskeligt at planpode en flere år gammel søjlekaktus, som måske ikke trives så godt og derfor bør podes. Søjlekaktus kan sagtens podes efter planpodeprincippet, så længe de er ganske unge og kan håndteres i podeprocessen. Men hvad gør man så med en årgammel søjlekaktus, som ikke længere kan planpodes? Det er netop, hvad jeg vil beskrive her - en såkaldt kilepodning. Ofte kan det være en god ide at pode nogle af de sarteste brasilianske søjlekaktus, idet det derved bliver lettere at overvintrere dem ved lavere temperatur. Brasilianske søjler på egen rod bryder sig ikke gerne om temperaturer under 12 - 15°C om vinteren, men podet på f.eks. *Echinopsis pachanoi* eller på *E. macrogonus* tåler de lidt lavere temperaturer. Selvfølgelig er det vanskeligere at lave en kilepodning end en planpodning, men med lidt øvelse går det i reglen godt. Det skal selvfølgelig understreges, at den plante man ønsker at pode skal være i vækst og uden zoner med råd. Ligeledes skal underlaget være sundt og også i god vækst. Succesraten for kilepodning og anden slags podning er bedst i månederne juni og juli - og måske august. Herefter forøges antallet af luftbårne svampekim voldsomt, og det kan være vanskeligt at undgå infektioner under sammenvoksningen, selvom man er meget påpasselig.

Inden man begynder, er det fornuftigt at have det nødvendige værktøj ved hånden. Jeg har

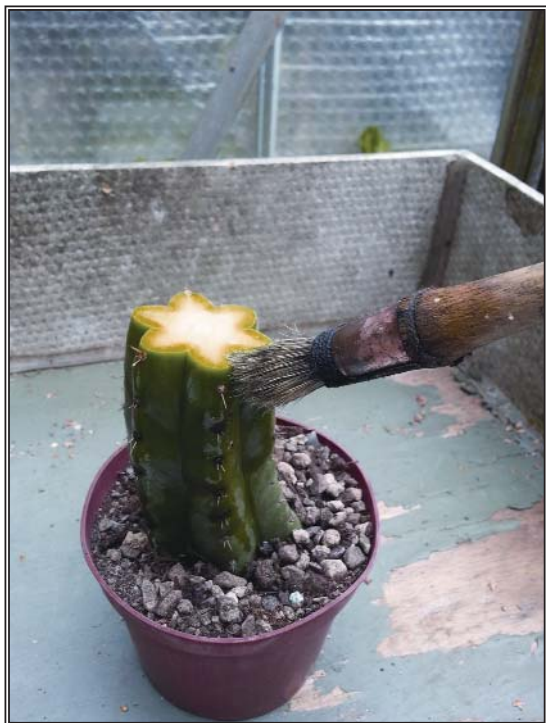
Pilosocereus superflocossus
og den bredbladede grøntsagskniv.

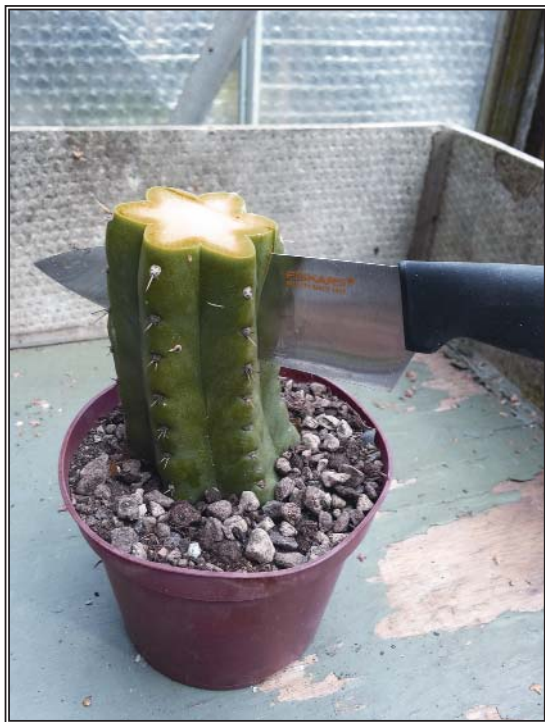
Sterilisation af ædelris før der laves snit.

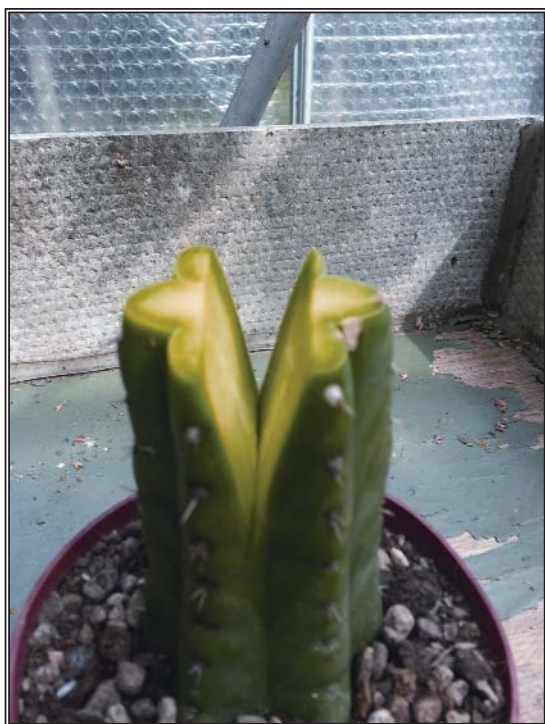
Der skæres et kileformet snit i ædelriset.

Sterilisation af underlag.

Der skæres et kileformet snit i underlaget.

Uskarpt - men sådan!

valgt at benytte en ret bredbladet kniv til formålet, da den lettere kan skære et jævnt snit end en smalbladet kniv. Jeg har købt en grøntsagskniv i supermarkedet til formålet - de er superskarpe og gode til formålet. Vi skal også bruge elastikker til at udøve et passende konstant tryk og plaster på rulle ("Englehud" - den brede på 2 cm), til at fiksere ædelriset med.

Vi skal også bruge en stor torn fra en gammel *Trichocereus* eller *Opuntia*, og et skærebræt af en slags. Det er vigtigt her at gøre kniven steril med alkohol, inden man skærer i planterne. En del af skærebrættet tørres også over med alkohol.

Når du har udvalgt den plante, som skal podes og fundet det underlag, der passer i størrelse, så kan vi gå i gang. Jeg har valgt at pode et stykke *Pilosocereus superflocosus* på *Echinopsis* (*Trichocereus*) *pachanoi*.

Det første vi skal gøre, er at skære et kileformet lige snit i ædelriset (det kalder man nu en gang den plante som bliver poded). Dernæst kommer turen til underlaget, der først skal steriliseres med lidt alkohol på en pensel. Herefter skal der laves et modsvarende snit i underlaget, som dog skal være en lille smule smallere, så man forsigtigt kan presse ædelriset ned i underlagets kileform - med et let pres uden at underlaget går i stykker - altså revner. Når ædelriset er på plads, skal vi bruge vores torn, som i forvejen har været en tur i alkohol. Mens man holder ædelriset på plads med den ene hånd, presser man tornen igennem det hele for på den måde at låse ædelris og underlag sammen. Man kan lige klippe enderne af tornen af, så den ikke generer i det videre pødearbejde. Med elastikker og plaster skal vi nu sikre, at underlaget presses korrekt mod ædelriset, så der kan ske en korrekt sammenvoksning. Det skal sidde lidt stramt, men hvor stramt er svært at angive her, da det afhænger af emnets størrelse.

Så er det såmænd bare at vente en uge eller to eller til man kan se, at der sker noget i toppen af ædelriset. Det skulle gerne svulme op og påbegynde nyvækst i toppen, som en indikation på at

Plaster og elastik sikrer en god sammenvoksning.

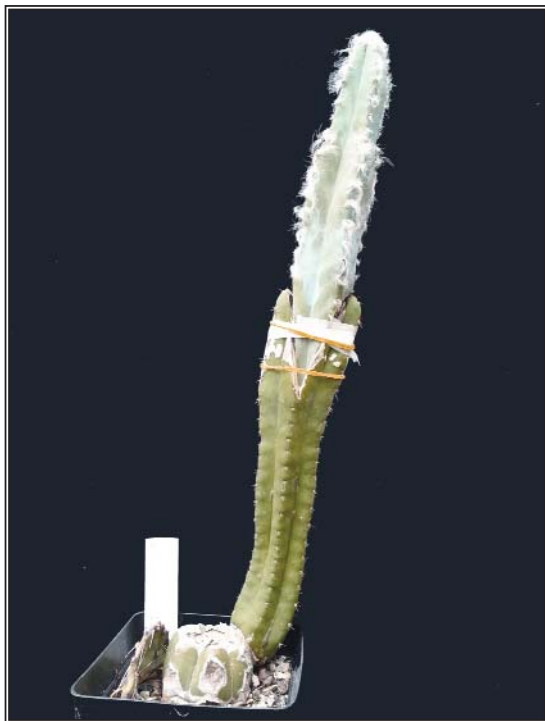
Her en *Pilosocereus saxatilis* subsp. *densilanatus* med 'forbinding'.

Tydelig vellykket sammenvoksning på denne podning. Bemærk tornen på tværs.

Pilosocereus superflocossus fix og færdig.

Kilepodning på et lidt højt underlag. Kønt ser det ikke ud - men planen er, at afkorte underlaget og behandle planten som stikling til næste år.

Underlaget - her en *Trichocereus pachanoi* som har fået kileform.

sammenvoksningen har fundet sted. Nu kan vi forsigtigt fjerne elastikker og plaster, men den 'indbyggede' torn skal bare blive siddende for altid.

Det er selvfølgelig en lidt krævende proces at lave en sådan kilepodning, men her gælder, som så mange andre steder, at det kan være en fordel at øve sig. Jeg kan anbefale, at man dyrker eller skaffer nogle underlag og prøver at lave nogle kilepodninger af nogle almindelige søjlekaktus. Har man prøvet et par gange med lidt forsøgsplanter, så er man klar til de vigtige podninger.

Kilepodning kan også anvendes omvendt, dvs. at man skærer den spidse kile i underlaget og den anden kileform i ædelriset. Jeg oplevede, at en af mine *Discocactus* ikke rigtigt ville vokse eller blomstre. Efter en nærmere undersøgelse viste det sig, at det oprindelige underlag var tørret helt ind og var nu bare var en slags indtørret

Disco'en, som skal podes, er blevet frigjort fra det tidligere indtørrede underlag.

pind. *Disco*'en var sandsynligvis blevet podet som ganske ung (planpodning) og sammenvoksningen ville nu befinde sig et godt stykke oppe i planten. Derfor ville det være umuligt, bare at skære underlaget af og behandle planten som en stikling. Den vil simpelthen aldrig slå rødder, så længe resterne af underlaget spærrer for en roddannelse fra centralaksen. Og hvis man vedvarende skærer skiver af planten, indtil man når op til sammenvoksningen vil man sandsynligvis skære det meste af planten væk inden man når hertil. Hvad gør man så? Jo - man laver da en omvendt kilepodning! Værktøjet er det samme, som anvendt ovenfor, men jeg måtte da lede lidt efter en torn, som var stor nok til at nå igennem det hele. Efter rengøring/sterilisation af planter og kniv blev operationen påbegyndt.

Her gælder det dog om at lave kileformen i ædelriset en smule mindre end i underlaget da det nu handler om at presse ædelriset ned over

Planterne er nu presset sammen, og man kan konstatere, at underlag og ædelris passer fint til hinanden.

Med snittet skal man sikre sig, at alle rester fra det gamle underlag bliver fjernet.

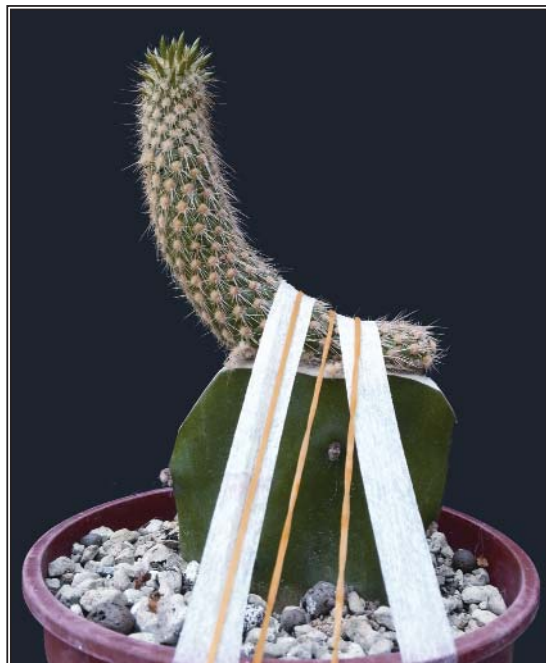
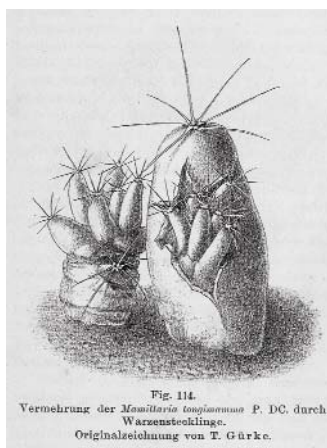

Ædelris og podeunderlag bindes sammen med plaster ('englehud') og elastikker.

underlaget og fastgøre dem til hinanden med en stor steriliseret kaktustorn. Herefter bindes de yderligere sammen med plaster og elastikker. Den nye podning anbringes et godt sted i drivhuset, hvor den kan stå i ro og fred de næste par uger. Sørg dog for at vande godt for at fremme sammenvoksningen.

På de følgende sider ses lidt eksempler på andre podninger, de fleste har jeg foretaget i sommeren 2016.

Finn Larsen

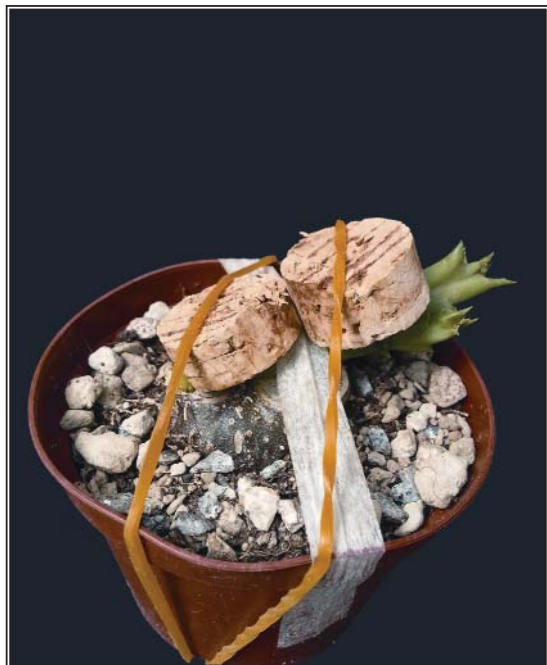
Her igen en *A. pachypus* podet på *Opuntia* sp. Ædelriset er ikke hårdført, og derfor er underlaget heller ikke. Podningen er et alternativ til kilepodning, som selvfølgelig også kan anvendes ved andre søjleformer.

2 x ½ *Austrocylindropuntia pachypus* podet på hver sit opuntia underlag. Begge underlag er friskskårne, men det er ingen hindring. Sammenvoksningen foregår på normal tid, og begge kan senere behandles som stiklinger.

Her en *Trichocaulon cactiforme* podet på 'hjerteranke'. - *Ceropegia woodii* er et godt underlag til andre stapelcier.

Her har jeg brugt lidt stumper af korkprop for at øge trykket på den podede *Stapelia*.

$\frac{1}{2}$ *Pediocactus bradyi* podet på hårdført opuntia underlag. 'Englehud' fikserer ædelriset, og elastikkerne udøver et passende tryk.

Ældre podning af *Hoodia* sp. på *C. woodii*. Knolden er næsten ikke synlig mere, selvom den er temmelig stor under jordoverfladen.

Kaktusfrøplante podet på *Selenicereus* sp. Ædelriset holdes på plads af en stump nylonstrømpe fastgjort med 'englehud'.